

Basiskennis interne en externe controles

Studienamiddag PCBA 25-11-2022

Tom Vermeersch

Sociaal inspecteur AD TWW

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

werk.belgie.be

Inhoud

- Wetgeving (capita selecta)
- E.D.T.C. & Erkend Organisme
- Interne controles
- Nota's HUA à E.D.T.C.
- Aandachtspunten van TWW
- Gehuurde arbeidsmiddelen
- Conclusie

Wetgeving - codex

- Art. 1.5-4 (EH):
 - Regelmatig **nagaan** of de EH-middelen effectief aanwezig zijn
 - Verantwoordelijkheid van de werkgever

Wetgeving - codex

- Art. III.3-22 (Brandpreventie):
 - **Controle** beschermingsmiddelen tegen brand
 - Verantwoordelijkheid van de werkgever
 - 1 x per jaar
 - Verslag (deel van brandpreventiedossier)
 - Ter beschikking houden van CPBW en inspecteurs TWW

Wetgeving - codex

- Art. IV.2-14 (Arbeidsmiddelen):
 - Indien de veiligheid afhankelijk is van **de wijze van installatie**:
 - **Eerste controle**: na installatie én voor 1ste gebruikname
 - **Controle** na elke montage op een nieuwe locatie
 - Verantwoordelijkheid van de werkgever
 - Indien er invloeden zijn die kunnen leiden tot **verslechtingen** en **gevaarlijke situaties**:
 - **Periodieke controles** - periodieke proeven
 - **Bijzondere controles**
 - Verantwoordelijkheid van de werkgever
- } om verslechtingen tijdig op te sporen en te herstellen

Wetgeving - codex

- Art. IV.2-14 (vervolg):
 - Resultaten van de **controles**:
 - Schriftelijk vastleggen
 - Ter beschikking houden van de inspecteurs van TWW
 - Gepaste tijd bewaren
 - Arbeidsmiddel buiten de onderneming gebruikt: vergezeld zijn van een materieel bewijs van de laatste controle
 - Controles uitgevoerd door:
 - Deskundigen intern of extern aan de onderneming
 - E.D.T.C's

Wetgeving - codex

- Art. IV.4-19 (Arbeidsmiddelen voor hijsen of heffen van lasten):
 - Arbeidsmiddelen voor hijsen of heffen die gebruikt worden om **personen** te hijsen of heffen
 - = hefwerktuigen cfr. ARAB
 - Controle voor ingebruikname en periodieke controle is van toepassing op het **geheel** en moet de aspecten van het vervoer van personen dekken

Wetgeving - codex

- Art. IV.5-7 (Arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte):
 - Bevoegd persoon:
 - bij gebruik van een steiger
 - bij montage, demontage, ombouw van een steiger
 - Bevoegd persoon:
 - Aangewezen door de werkgever
 - Heeft kennis verworven door opleiding
 - **Controles** om na te gaan of de steiger, in alle omstandigheden, blijft beantwoorden aan de berekeningsnota (art. IV.5-13)

Wetgeving - codex

- Art. IX.1-19 (CBM):
 - Periodieke **controles**
 - Bijzondere **controles**
 - Door bevoegd persoon intern of extern aan de onderneming
 - Verslag
 - Ter beschikking van inspecteurs van TWW
 - CBM buiten de onderneming gebruikt, moeten vergezeld zijn van een materieel bewijs van de laatste controle

Wetgeving - codex

- Art. IX.2-21 (PBM):
 - **Nagaan** of de PBM bij elk gebruik nog **conform** zijn
 - Lid HL of werknemer (mits opleiding & specifiek aangewezen)
- Art. IX.2-26:
 - **Onderzoek** door een E.D.T.C. (*) van de PBM tegen vallen
 - Frequentie:
 - PBM blijvend bevestigd: na een val te hebben gestuit
 - PBM niet-blijvend bevestigd (vb. mobiel ankerpunt, doorgewichtanker):
 - minstens om de 12 maand
 - telkens bij het stuiten van een val
 - E.D.T.C. stelt een verslag op
 - Verslag ter beschikking van de inspecteurs van TWW

(*) erkend voor de controle van hefwerktuigen

ARAB

- Definities in art. 267:
 - Hefwerktuig
 - *Artikel 267.2.1. hefwerktuigen: de hijswerktuigen, de hoogwerkers, de personenliften, de goederenliften, de personenbouwliften, de materiaalliften en de toestellen die tijdelijk of bij gelegenheid als dusdanig gebruikt worden*
 - Hijswerktuig
 - *Art. 267.2.2. Hijswerktuigen: een werktuig met intermitterend bedrijf ingericht en bestemd voor het hijsen en het eventueel verplaatsen van opgehangen lasten*
 - Hoogwerker
 - Personen(bouw)lift
 - Goederenlift
 - ...
- Art. 280: onderzoek en keuring door een voor de controle van hefwerktuigen erkend organisme

ARAB

- Art. 280 (vervolg):
 - Onderzoek voor indienststelling
 - Onderzoek na omvorming
 - Opmaak proces-verbaal (resultaten van het onderzoek)
 - Proces-verbaal ter beschikking houden van de inspecteurs van TWW
- Art. 281:
 - Elke 12 maand een nauwkeurig onderzoek
 - ‘Slijtage-delen’ (*) elke 3 maand te onderzoeken

(*) kabels, kettingen, haken, stangen schijven zwingels, remmen, slagnokken en andere om 't even welke delen die, ten opzichte van de veiligheid, van belang zijn

ARAB

- Art. 281 (vervolg):
 - Buitenlandse toestellen voor hijsen of heffen van lasten met buitenlands keuringsverslag
 - Aanvaardbaar mits:
 - Toestel komt uit EER
 - Verblijfsduur in België < 3 maand
 - Keuringsverslag opgemaakt door een geaccrediteerde, erkende of gelijkwaardige keuringsinstelling
 - Keuringsverslag opgesteld in één van de 3 landstalen en heeft betrekking op de controles uit art. 280 ARAB
 - Bij gegronde redenen kan de inspecteur van TWW opleggen om de keuring opnieuw te laten uitvoeren

Wetgeving – KB TMB

- Art. 50, 4°:
 - **Controle** vóór inbedrijfstelling
 - **Periodieke controle** van installaties en toestellen
 - Gebreken voorkomen die werknemers in gevaar kunnen brengen
 - Verantwoordelijkheid van de aannemer
- Art. 53:
 - **Controle** van de arbeidsmiddelen & PBM ook van toepassing op zelfstandigen en werkgevers die zelf een beroepsactiviteit uitoefenen op de bouwplaats
 - Verwijzing naar meerdere KB's (nu in boek IV en IX van de codex)

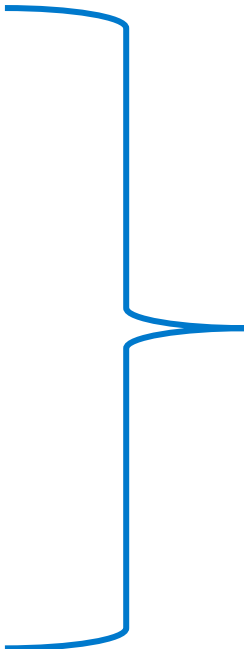

Wetgeving – KB TMB

- Art. 50, bijlage III ...
 - Brandbestrijdingsmiddelen
 - Ventilatiesysteem
 - Verkeersroutes
 - Stabiliteit van werkplekken
 - Installaties voor energiedistributie
 - Steigers
 - Hefwerktuigen
 - Installaties en toestellen onder druk

Regelmatig te **controleren**
(verantwoordelijkheid van
de aannemer)

Wetgeving – AREI (LS)

(ook in codex boek III, titel 2)

- **Gelijkvormigheidsonderzoek** (door Erkend Organisme) voor de ingebruikname – elke elektrische installatie!
 - Administratief
 - Metingen / beproevingen
 - Verslag
 - Ter beschikking houden van de met toezicht belaste ambtenaar
- **Controlebezoeken** (door Erkend Organisme)
 - Periodiciteit (25 jaar / 5 jaar / jaarlijks)
 - Idem supra

E.D.T.C.

- Rechtsvorm: vzw
- Erkend door FOD WASO
- Geaccrediteerd (via BELAC) volgens de norm NBN EN ISO 17020
- Toezicht door ambtenaren van de FOD WASO – AD HUA en AD TWW
- Controles ‘hef en hijs’

Erkend Organisme

- Rechtsvorm: vzw
- Erkend door FOD Economie – AD Energie
- Geaccrediteerd (via BELAC) volgens de norm NBN EN ISO 17020
- Toezicht door ambtenaren FOD Economie – AD Energie en door inspecteurs van TWW
- Gelijkvormigheidscontroles voor ingebruikname en controles elektrische installaties cfr. AREI
- Controles elektrische installaties op arbeidsplaatsen cfr. de codex

Wat intern controleren ?

(voorbeelden)

- Ladders
- Steigerconstructies
- Allerlei arbeidsmiddelen (behalve wat door een E.D.T.C. moet gekeurd worden)
 - Vb. heftrucks, graafmachines, elektrisch handgereedschap, ...
- CBM
- Brandbeschermingsmiddelen
- ...

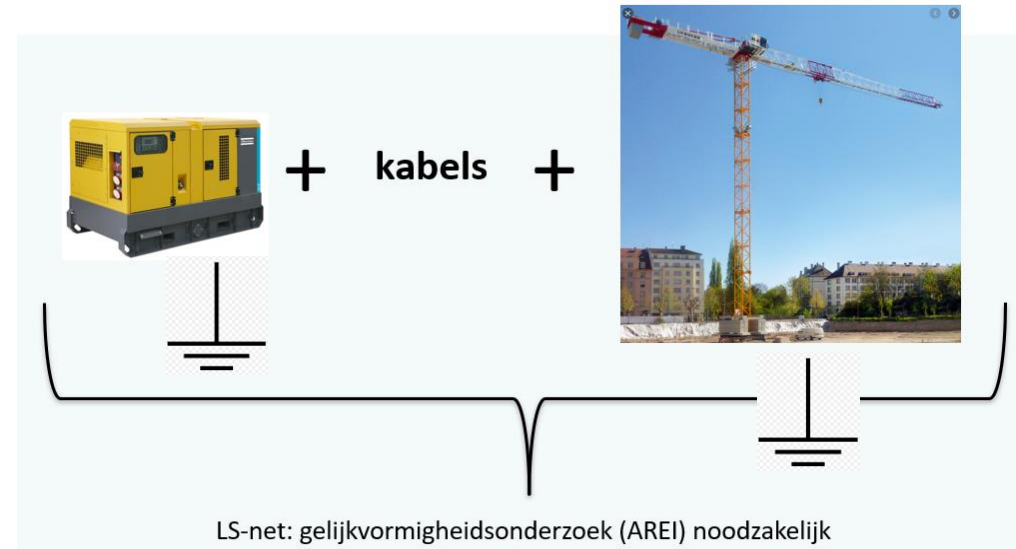
Door een bevoegd persoon:

- Aangeduid door de werkgever
- Deskundigheid

Schriftelijke sporen bijhouden en kunnen voorleggen !

Onderwerp:	Intern	E.D.T.C.	Opmerking:
Ladders	<u>x</u>		Register – 2 x per jaar
Steigers	<u>x</u>		Bevoegd persoon te nomineren
Hoogwerker		<u>x</u>	
Schaarlift		<u>x</u>	
Leuningen (CBM)	<u>x</u>		
Torenkraan		<u>x</u>	
Snelmontagekraan		<u>x</u>	
Autolaadkraan		<u>x</u>	
Telescopische kraan		<u>x</u>	
Hijstoebehoren		<u>x</u>	
Graafmachine	<u>x</u> (indien geen hijsaak)	<u>x</u> (met hijsaak)	
Heftruck	<u>x</u> (indien geen hijsvoorziening op vorken of geen manbak op vorken)	<u>x</u> (met hijsvoorziening of met manbak op vorken of bij hijsen onder de vorken, bv. big-bag)	
Betonpomp	<u>x</u>		
Personenbak aan kraan		<u>x</u>	Keuring van het geheel
Betonneerbak met werkplatform		<u>x</u>	Keuring van het geheel
Container aan kraan		<u>x</u>	Keuring van het geheel
Platform met tandheugelaandrijving: louter als werkplatform	<u>x</u>		
Materiaallift		<u>x</u>	
Bouwlift		<u>x</u>	
Rolsteiger met mobiel werkplatform	<u>x</u> (indien met tandheugelaandrijving)	<u>x</u> (indien via op- en afrollende kabel)	
Mobiele ankerpunten (montage – demontage)		<u>x</u>	
Doodgewichttanks (via wrijving)		<u>x</u>	
Valharnassen & levenslijnen		<u>x</u>	1x per jaar/na val
EH-middelen	<u>x</u>		
Brandbeschermingsmiddelen	<u>x</u>		
Onderwerp:	<u>intern</u>	Erkend Organisme	Opmerking:
Voedingskabels	<u>x</u>		
Werpaddenstoelen		<u>x</u>	Jaarlijks
Generatoren		<u>x</u>	Jaarlijks
Supra in een laagspanningsnet		<u>x</u>	Jaarlijks
Laagspanningsnet		<u>x</u>	Jaarlijks

Niet-limitatief overzicht te controleren ‘uitrusting’ veelal gebruikt op bouwplaatsen

Voorbeeld ter illustratie: TT-net

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Nota's van HUA aan de E.D.T.C ?

- Nota van HUA aan de E.D.T.C. = schriftelijke instructie met dwingend karakter (art. II.5-14 codex)
- Recentste nota: **keuring van torenkranen**
 - Inwerking op 01-03-2021
 - Doelstelling:
 - duidelijker verslagen bekomen
 - bekomen van uniformiteit inzake de tekst van de besluitvorming
 - minimale afkeurcriteria definiëren
 - veiligheid niet gegarandeerd = afkeuren
 - ongevallen met torenkranen vermijden

Nota HUA inzake de keuring van torenkranen

- 3de herhaling of opmerking die langer dan één jaar op het verslag staat: **ongunstig besluit**
- Invoering van de **opstellingsverklaring**:
 - = set van informatie aan te leveren voor de keuring aan de keurder door diegene die de keuring van de torenkraan aanvraagt (bv. aannemer, kraanverhuurder)
 - Inhoud:
 - Opstellingsfiche
 - Stabiliteitsstudie van de torenkraan
 - (Eventuele) windstudie
 - Keuring van het voedende LS-bord of generator

Nota HUA inzake de keuring van torenkranen

- Opstellingsfiche:
 - Info over de kraan:
 - merk, type, serienummer, bouwjaar, max. hijscapaciteit, ..., windklasse
 - Info over de opgestelde configuratie:
 - locatie, hoogte, afmetingen, ...
 - gegevens ballast
 - fundering
 - panelen aan torenkraan
 - verankering aan gebouw
 - besturing
 - lift
 - antibotssysteem
 - elektriciteit – referentie naar het keuringsrapport (bv. nr. verslag)

Nota HUA inzake de keuring van torenkranen

- Opstellingsfiche (vervolg):
 - Omgevingsfactoren:
 - impact van de ondergrond
 - impact van een nabij gelegen uitgraving
 - impact van de wind
 - HS-lijnen in de buurt
 - impact van andere kranen of obstakels
 - afwatering rond de positie van de torenkraan
 - veilige toegang tot de torenkraan

Controleverslagen – aandachtspunten van TWW t.o.v. de werkgever, aannemer en E.D.T.C's

- Wordt de frequentie nageleefd ?
 - Hef/hijs: 4 periodieke controles per 12 maand
 - LS bouwplaats: jaarlijks
 - HS: jaarlijks
 - LS: om de 5 jaar
- Kan het controleverslag ter plaatse voorgelegd worden ?
- Staan er herhalingen of rappels op het controleverslag ?
 - Art. IV.2-13: “de werkgever zorgt ervoor dat de arbeidsmiddelen door een adequaat onderhoud in een goede staat gehouden worden tijdens de gehele gebruiksduur”
- Worden de nota's van HUA nageleefd ?
- Specifiek voor torenkranen: is er (o.a.) aandacht voor andere kranen of obstakels in het werkbereik van de torenkraan ?
 - Ook bij het later bijplaatsen van kranen

Gehuurde arbeidsmiddelen

- Ook bij gehuurde arbeidsmiddelen moet een controleverslag kunnen voorgelegd worden
 - Ter plaatse: op de arbeidsplaats, op de bouwplaats
- Is de verantwoordelijkheid van de werkgever, aannemer, zelfstandige

Conclusie:

- Controles:
 - 1ste controles
 - Periodieke controles
 - Resultaten van de controles schriftelijk bijhouden
- E.D.T.C's – Erkend Organisme of bevoegd persoon
- Verslag van de controle ter plaatse kunnen voorleggen
 - Ook voor gehuurde arbeidsmiddelen
- Geformuleerde opmerkingen & inbreuken ASAP te verhelpen!